

Sygn. akt III AUa 605/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Rodak (spr.)

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Lucyna Guderska

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 kwietnia 2017 r. w Ł.

sprawy **A. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o ustalenie ubezpieczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 9 marca 2016 r. sygn. akt V U 13/16

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 605 / 16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 listopada 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż A. Z. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 01.12.2005 r. do 31.01.2007 r.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył A. Z., domagając się jej zmiany i ustalenia, iż w okresie od stycznia do grudnia 2006 r. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, gdyż jej nie prowadził.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 9 marca (...). Sad Okręgowy w Kaliszu zmienił powyższą decyzję i ustalił, że A. Z. nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od stycznia 2006 r. do stycznia 2007 r., oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

A. Z. prowadził działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, jednoosobowo od 1990 r. Działalność polegała na wykonywaniu wyrobów rymarskich – sprzętu jeździeckiego. W grudniu 2005 r., jak twierdzi odwołujący, zgłosił zawieszenie działalności gospodarczej. Nie posiada na poparcie powyższego

twierdzenia dokumentu. Organ rentowy także nie odnalazł takiego dokumentu w swoim systemie. W dniu 20.12.2005 r. odwołujący zgłosił wznowienie działalności składając dokumenty (...) i (...) z datą rozpoczęcia działalności od 01.12.2005 r. rozliczeniowych. Działalność została wyrejestrowana w dniu 06.03.2007 r. z datą od dnia 01.02.2007 r. Za grudzień 2005 r. i styczeń 2007 r. odwołujący złożył deklaracje rozliczeniowe w dniu 10.11.2011 r.. W dniu 08.07.2015 r. odwołujący złożył korektę wyrejestrowania działalności z mocą od 01.01.2006r.

W dniu 17.07.2012 r. organ rentowy wydał odwołującemu zaświadczenie o nie posiadaniu zaległości według stanu na dzień 17.07.2012 r.

W dniu 12.03.2015 r. organ rentowy dla potrzeb Powiatowego Urzędu Pracy, potwierdził odwołującemu, iż opłacił składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej m.in. w okresie od 16.04.2004 r. do 31.07.2004 r., od 01.12.2005 r. do 31.12.2005 r., od 01.01.2007 r. do 31.01.2007 r., od 03.01.2011 r. do 04.01.2012 r.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. w zaświadczeniu z dnia 02.07.2015 r. stwierdził, iż odwołujący w 2006 r. nie korzystał z opodatkowania w formie karty podatkowej, tym samym nie miał obowiązku informowania o zawieszeniu działalności gospodarczej.

Za rok 2006 r. odwołujący w PIT 36 wykazał przychody, wpisując je w rubryce dotyczącej przychodów z tytułu działalności gospodarczej, wynoszące (...)12 zł. Według twierdzeń odwołującego do PIT 36 za rok 2006 wpisał przychody, które osiągnął przebywając w Danii w listopadzie i grudniu 2006 r. i wykonując tam pracę. Nie była to praca wykonywana w ramach działalności gospodarczej. W trakcie pobytu w Dani odwołujący wykupił dla siebie ubezpieczenie majątkowe – polisa W. (...) na okres od 07.11.2006 r. do 20.12.2006 r.

Od stycznia 2006 r. do grudnia 2006 r. odwołujący nie prowadził działalności gospodarczej. Nie podjął jej także od stycznia 2007 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, iż w myśl art.2 ust.1 ustawy z dnia 19.11.1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr.101 poz. 1178 z późn. zmianami) działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy jest zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa, oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Natomiast zgodnie z art. 8 ust. 2 cytowanej ustawy przedsiębiorca będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, natomiast wpis podlega wykreśleniu m.in. w przypadku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej (art. 7 e ust.1 pkt.1). Zgodnie natomiast z art.6 ust.1 pkt.5, art.12 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121) osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu) od dnia rozpoczęcia działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania.

Działalność gospodarcza zakłada ciągłość czynności będących jej przedmiotem. W pojęciu działalności mieszczą się zarówno czynności związane ściśle z przedmiotem działalności, np. prowadzenie usług czy sprzedaży towaru, jak i czynności przygotowawcze do realizowania przedmiotu działalności np. czynności księgowe czy podatkowe. Działalność gospodarcza jest prowadzona zarówno wtedy, gdy przedmiot działalności jest faktycznie realizowany, np. wykonywanie usług czy sprzedaż określonego towaru jak i wtedy gdy jest oczekiwanie na wykonanie czynności, np. oczekiwanie na klienta.

Obowiązek ubezpieczenia z tytułu działalności gospodarczej istnieje od momentu jej rozpoczęcia do momentu jej faktycznego zakończenia. Brak formalnego wykreślenia wpisu w rejestrze działalności gospodarczej nie wpływa na datę zakończenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym.

W konkluzji Sąd Okręgowy uznał, iż odwołujący od stycznia 2006r. nie prowadził działalności gospodarczej, nie podlegał zatem obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzenia tej działalności w okresie od stycznia 2006 r. do stycznia 2007 r.

Apelację od powyższego wyroku w części ustalającej, iż skarżący z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, nie podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresie od stycznia 2006 r. do stycznia 2007 r. wniósł organ rentowy zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 6 ust. 1 pkt 5 z związku z art. 13 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;

- naruszenie prawa procesowego – art. 233 kpc poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, iż Sąd błędnie przyjął, iż ubezpieczony w spornym okresie nie prowadził działalności gospodarczej. Wskazał, iż A. Z. nie złożył informacji o zawieszeniu prowadzenia działalności, w 2006 r. wykazał przychód z tytułu działalności gospodarczej w kwocie 5043, 12 zł, dopiero w dniu 6 marca 2007 r. zgłosił wyrejestrowanie działalności od dnia 1 lutego 2007 r. Wszystkie te okoliczności w ocenie apelującego, świadczą o tym, że odwołujący prowadził działalność gospodarczą w spornym okresie.

Odwołujący wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było rozstrzygnięcie dotyczące braku lub istnienia tytułu ubezpieczenia społecznego A. Z. w okresie od grudnia 2005 r. do stycznia 2007 r.

Tytułem obowiązkowego ubezpieczenia emerytalno – rentowego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych objęte są osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Mając natomiast na uwadze treść art. 13 pkt 4 ustawy systemowej ubezpieczenie trwa od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Przede wszystkim na uwzględnienie zasługuje zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego.

Art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd dokonuje oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z 11 lipca 2002 roku, IV CKN 1218/00, LEX nr 80266). Ramy swobodnej oceny dowodów są określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnym poziomem świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (tak też Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach, np. z dnia 19 czerwca 2001 roku, II UKN 423/00, OSNP 2003/5/137). Poprawność rozumowania sądu powinna być możliwa do skontrolowania, z czym wiąże się obowiązek prawidłowego uzasadniania orzeczeń (art. 328 § 2 k.p.c.).

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga zatem wykazania, iż sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Natomiast zarzut dowolnego i fragmentarycznego rozważenia materiału dowodowego wymaga dla swej skuteczności konkretyzacji i to nie tylko przez wskazanie

przepisów procesowych, z naruszeniem których apelujący łączy taki skutek, lecz również przez określenie, jakich dowodów lub jakiej części materiału zarzut dotyczy, a ponadto podania przesłanek dyskwalifikacji postępowanie sądu pierwszej instancji w zakresie oceny poszczególnych dowodów na tle znaczenia całokształtu materiału dowodowego oraz w zakresie przyjętej podstawy orzeczenia.

Zgodnie z art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Ta strona, która twierdzi, że określona okoliczność miała miejsce obowiązana jest zatem zgłosić dowód lub dowody wykazujące jej istnienie.

W tym miejscu zwrócić należy uwagę, że z przepisu art. 14 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wynika domniemanie faktyczne, że osoba wpisana do ewidencji prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Możliwe jest oczywiście jego obalenie, w tym celu nie wystarczy jednak stwierdzenie, że wnioskodawca nie wykonywał działalności gospodarczej. W przedmiotowej sprawie odwołujący wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi wynikającemu z art. 6 kc, nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, iż w spornym okresie faktycznie nie wykonywał działalności gospodarczej. Ustalenia Sądu I instancji w tym zakresie oparte są jedynie na głośnych twierdzeniach ubezpieczonego, które jak zasadnie podnosi apelujący, pozostają w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W szczególności, w ocenie Sądu Apelacyjnego, brak było podstaw do przyjęcia, iż wykazany przez ubezpieczonego przychód z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za 2006 r. w kwocie 5043,12 zł, był w rzeczywistości przychodem uzyskanym z tytułu pracy wykonywanej w Dani w listopadzie i grudniu 2006 r. Gdyby ubezpieczony faktycznie uzyskał wynagrodzenie z tytułu pracy za granicą, nie było bowiem żadnych przeszkód aby wykazać go w odpowiedniej dla tego przypadku, rubryce PIT- 36. Sama okoliczność, iż skarżący objęty został ubezpieczeniem przez Towarzystwo (...), na okres pobytu w Dani od 7 listopada 2006 r. do 20 grudnia 2006 r. w związku wykonywaniem pracy, nie może świadczyć o tym, iż faktycznie taką pracę wykonywał i osiągnął z tego tytułu wynagrodzenie. Ubezpieczony nie przedłożył jakichkolwiek dowodów na okoliczność, iż umowa taka została przez niego zawarta. Złożona do akt umowa o pracę z pracodawcą Duńskim potwierdza wprawdzie zatrudnienie ubezpieczonego, ale dopiero od dnia 15 stycznia 2007 r.

Skoro zatem odwołujący w spornym okresie, był zarejestrowany jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, co rodzi domniemanie, iż faktycznie działalność taką prowadził, nie przedstawił żadnych dowodów mogących to domniemanie obalić, nadto sam w dokumencie PIT 36 wykazał, iż w roku 2006 uzyskał przychód z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, w sposób nieuprawniony Sąd Okręgowy, dokonując oceny materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie doszedł do przekonania, iż ubezpieczony w spornym okresie faktycznie przedmiotowej działalności nie prowadził.

W konkluzji powyższych rozważań, za zasadny uznać należy zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Konsekwencją uznania zasadności powyższego zarzutu, jest uznanie zasadność zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w pkt. 1 i oddalił odwołanie. –